Nunatta Karsiata 2025-mi naatsorsuutai pillugit Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliap apeqqutaannut akissutit

Imarisai

Kukkunersiuisup oqaaseqaataa kukkunersiuisumit saqqummiunneqartoq tak. kukkunersiuisup oqaaseqaataai 2
Kukkunersiuisup oqaaseqaataai 2025 2
Suliffeqarfiit namminersortitat pillugit Kukkunersiuisup oqaaseqaataai 2025 6

Kukkunersiuisup oqaaseqaataa kukkunersiuisumit saqqummiunneqartoq tak. kukkunersiuisup oqaaseqaatai

Kukkunersiuisup oqaaseqaatai 2025

Kukkunersiuisup oqaaseqaatai 2025.01
Taarsigassarsiat pillugit Taarsigassarsianut aaqqissuussaq massakkut atorneqartoq aaqqissuussamik nutaamik taarserneqassasoq aalajangigaavoq, aaqqissuussamullu nutaamut ikaarsaarnermi paasissutissanik suliarinninneq 2025-mili aallartinneqarpoq. Taarsigassarsianut aaqqissuussap massakkut atorneqartup teknologimik pisoqaanerusumik tunngaveqarnera nutaamut ikaarsaarnissamut peqqutaavoq, aamma aaqqissuussaq piusoq taarsigassarsianik aqutsinermi arlalitsigut inorsartarpoq. Taarsigassarsialerineq allanngortiterneqarnerani paasinarsivoq, kingumut eqqortunik nalunaarsuisarnernik unammilligassaqartoq, taakkulu 2024-mi kukkunersiuinermi oqaaseqaatini immikkoortoq 2.3.5-mi nassuiarneqarput. Pissutsit taamani suussuserneqarsimasut suli atuupput. Qulaani allaqqasut saniatigut paasissutissanik suliarinninnermi BSU-mik suliaqarfimmi unammilligassat makku paasineqarput: • Qularnaveeqqusiisarnerit uppernarsaatit immikkut unamminartortaqartarput, matumani qularnaveeqqusiinermut uppernarsaatit eqqortumik nalunaarsorneqaratik atorunnaarsinneqartarput imaluunniit tammaaneqarsinnaasarneri ilanngullugit. Tamakku peqqutigalugit ilumut piunersut aamma Namminersorlutik Oqartussat atuuttumik piumasaqarsinnaanersut aalajangersaassalluni ajornakusoortarpoq. • BSU-mi ernianik naatsorsuineq amerlanertigut regneark atorlugu pisarpoq, tamatumalu naatsorsuineq aamma erniat akiitsullu sinneri eqqortumik naatsorsorneqarsimanersut qularnartarlutik. Suliaq una pillugu eqqartoreerlugu, kukkunersiuisutut massakkut oqaaseqaasiorpugut.
Akissut 2025: Kukkunersiuisup avataaneersup oqaaseqaataa, taarsigassarsianik suliaqartarnermut aaqqissuussamik nutaamik pissarsiniarnermi atuutilersitsiniarnermilu Qitiusumik Naatsorsuuserisoqarfiup unammilligassaanik 2022-mili qulaajaaneranik isumaginninneranilu aallaaveqarpoq. Taarsigassarsialerinermi allaffissornikkut suliaqarnermi taarsigassarsianik qularnaveeqqutinillu kukkusumik amigaatitalimmillu arlalitsigut nalunaarsuisoqartarsimasoq kiisalu unammilligassaqartarsimasoq sulinermi paasisaqartoqarpoq. Pissutsit paasineqartut isumagineqartariaqarneri, aamma taarsigassarsianut aaqqissuussap nutaap atuutilersinnerani taarsigassarsiat pillugit paasissutissanik misissueqqissaartarnissaq pitsaassutsimillu

qulakkeerinnittarnissaq suli pisariaqartut Qitiusumik Naatsorsuuserisoqarfik kukkunersiuisut oqariartuutaannut isumaqataavoq.

Taarsigassarsianut aaqqissuussaq nutaaq immikkoortortaq INI-mut 15. maj 2025 atuutilersinneqarpoq. Ikaarsaarnermi taarsigassarsiat pioreersut tamarmik misissorneqarput, naatsorsoqqinneqarput inatsisinullu atuuttunut naapertuuttunngortillugit naleqqussarneqarlutik. Atuutilersitsinermi tassani misilittakkat uppernarsarpaat, taarsigassarsiat pillugit aaqqissuussat sinnerisa nuunnginnerini paasissutissanik amerlasuunik iluarsaasoqartariaqassasoq.

BSU-mik suliaqarfimmi pissutsit pillugit kukkunersiuisut erseqqissaapput, matumani amigartumik nalunaarsuisarneq, qularnaveeqqusiinermut uppernarsaatinik malinnaatitsinngitsoornerit aaqqissuusarlu avaqqullugu ernianik naatsorsuinerit, paasissutissanik iluarsaassinermi qitiusumik inissisimasariaqartut ilanngullugit. Siunertarineqartoq tassaavoq, taarsigassarsiat ataasiakkaat aaqqissuussamut nutaamut nuunneqannginnerini taarsigassarsiat, qularnaveeqqutit, erniat akitsuullu sinnerisa eqqortumik nalunaarsoqqanerinik qulakkeerinninneq.

Peqatigalugu siunissami assigiissaarnerusumik patajaannerusumillu aqutsineq qulakkeerniarlugu Qitiusumik Naatsorsuuserisoqarfiup taarsigassarsialerinermi suleriaatsit pingaarnerit misissorsimavai naleqqussarlugillu. Taarsigassarsianut aaqqissuussap nutaap pioreersumut sanilliullugu annerusumik ingerlaavartumik sulineq, nakkutilliineq malitseqartitsinerlu tapersersussavai, taamaattumillu siunissami kukkusumik nalunaarsuinermut aarlerinassuseq akuttussasoq naatsorsuutigineqarluni.

Nunalerinermut inuussutissarsiutinik siuarsaanermut taarsigassarsiat aamma aalisarnermut inuussutissarsiutinut tapiissutitut taarsigassarsiat 2026-mi ukiakkut taarsigassarsianut aaqqissuusamut nutaamut nuunneqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Inissianik akilersuinermut taarsigassarsiat 2027-mi upernaap ingerlanerani nuunneqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Inissianik akilersuinermut taarsigassarsianut piffissaliussap iluatsinneqarnissaanut paasissutissanik eqqortumik suliaqarneq pilersaarut malillugu suliarineqarnissaanik piumasaqaatitaqarpoq, aamma tunngaviusumik paasissutissat itinerusumik nassuiarneqartarialinnik imaluunniit naqqissortarialinnik malunnartumik unammilligassartaqannginnissaannik nussuineq sioqqullugu paasisaqaqqinnginnissamik piumasaqaateqarluni.

Namminersorlutik Oqartussat taarsigassarsiaat eqqortumik tutsuiginartumillu tunngavissaqarnissaat qulakkeerniarlugit, Qitiusumik Naatsorsuuserisoqarfik paasissutissanik eqqortumik suliaqarneq, pitsaassutsimik qulakkeerinninneq taarsigassarsianullu aaqqissuussap nutaap atuutilersinneqarnera pingaartillugit suli suliaqarusuppoq.

Naalakkersuisut Qitiusumik Naatsorsuuserisoqarfiup oqaaseqaatai isumaqatigaat taarsigassarsianullu aaqqissuussap nutaap atuutilersinneqarnissaanut suliaqartoqarnera kiisalu taarsigassarsinermi paasissutissat nalunaarsuinerillu pitsaasuunissaanik qulakkeerinninniarneq naammagisimaarlugit. Naalakkersuisut sulineq malinnaavigissavaat.

Kukkunersiuisup oqaaseqaatai 2025.02

Akileraaruseriffik

Pissarsiassani ingerlatseqatigiiffiit iluanaarutillu ukiuni 2016- 2025-mi akileraarutaannit kommunit ataatsimoorlutik akileraarutitigut pissarsiassaasa kommuninut tunniunneqartussat naatsorsuutaat ilaapput. Nassuiaatit pigineqartut takutippaa, ullormi oqimaaqatigiissitsiffiusumi nunatta karsia kommuninut akiligassaqartoq.

Taamaattorli nassuiaatit tunngaviisa qularnartoqarallartoq paasineqarpoq, matumani piffissalersuinerit naatsorsueriaatsillu tunngavii naatsorsuinermi ilaasut ilanngullugit. Kommuninut ataatsimut akileraarutit akileraarutillu attuumassuteqartut agguarneqarneri aggua riaatsinik pisariusunik aamma ukiut siuliini iluarsaasseqqinnernik tunngaveqarneri uani aamma isiginiarneqarput.

Siuliani allassimasutut pissutsit qularnartut kukkunersiuisup oqaaseqaataanut ilannguppagut, tassami Namminersorlutik Oqartussat naatsorsuutaanni eqqortumik naatsorsueriaaseqarneq malillugu Namminersorlutik Oqartussat akileraarutinik akileeqqusisarnerisa eqqortuunissai pingaartillugit qulakkeerneqartarialittut isigigatsigit.

Akissut 2025:

Kommuninut ataatsimut akileraarutit nalunaarummi, Naalakkersuisunit kommuninik siumoortumik tusarniaassutigeriarlugu ukiumoortumik aalajangersarneqartarput. Maannakkut nalunaarut tassaavoq: ”2026-mi akileraarutitigut naligiissaarinissaq aamma kommuninut ataatsimut akileraarutip agguataarneqarnissaa pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat”. Kommunit naatsorsuinerit ukiumoortumik nalunaarutinut taakkununnga tunngaviusut tamakkiisumik takusinnaavaat.

Kommuninut ataatsimut akileraarutit Kalaallit Nunaanni isertitanik akileraarutit naliginnaasut ilagaat. Akileraartartumit nuna tamakkerlugu akileraarutip kommunimullu akileraarutip saniatigut akilerneqartarpoq. Taamaattumik immikkut akiligassatut isigineqarani akileraarutit tamakkiisumik procentiata ilaatut amerlanertigut isigineqartarpoq.

Taamaalilluni kommuninut ataatsimut akileraarut tassaavoq kommuninut ataatsimut isertitanik akileraarut, nuna tamakkerlugu assigiittumik akileqquneqartartoq kommunillu akunneranni nalimmassaanermik systemi atorlugu agguataarneqartartoq. Kommunini akileraarutitigut tunngaviit assigiinngissutaasa nalimmassarnissaat siunertaavoq. Akileraarutit procentiini atuuttuni kommuninut ataatsimut akileraarut kommunini tamani 6 pct.-imiippoq. Nuna tamakkerlugu akileraarut 10 pct.-iuvoq, kommuninulli akileraarut kommune sorliunersoq apeqqutaatillugu 26 pct.-iunngikkuni 28 pct.-iusarpoq. Taamaalilluni akileraarutit tamarmiusut procentiat 42 pct.-iunngikkuni 44 pct.-iusarpoq.

Pingaarneq uaniippoq, kommuninut ataatsimut akileraarut kommuninut akileraarummit nalinginnaasumit allaaneruvoq. Kommunimut akileraarutit kommunimut akileraarfigisartakkamut tuttarput. Kommuninulli ataatsimut akileraarutit kommuninut tamanut tuttarput nalimmassaanermillu aaqqissuussinermi tamarmik nalimmassarneqartarlutik. Aaqqissuussinerup kingunerisaanik kommunit innuttaasumut ataatsimut akileraartarnikkut annikinnerungaatsiartumik tunngavillit ataatsimut iluanaarutinit pissarsisarput. Malittarisassat kommuninik isumaqatiginninniarnerit kingorna kommunit innuttaasumut ataatsimut akileraarutitigut iluanaarutini assigiinngissutsit nalimmassarniarlugit

Naalakkersuisunit aalajangersarneqartarput. Tamanna nalunaarummik siuliani taaneqartumik atuutilersitsinikkut pisarpoq, tamannalu kommuninik tusarniaanerup kingorna pisarluni.

2026-mut aaqqissuussineq aalajangersimasumik ima atuutilersinneqarsimavoq, akileraarutitigut nalimmassaanerup ilaatut innuttaasumullu ataatsimut kommuninut ataatsimut akileraarutinik agguaassinerup ilaatut kommuninut tallimanut tamanut tapiissuteqartoqartarpoq. Tapiissutit aqqaneq-marlorarterutikkaarlugit qaammatit tamaasa tunniunneqartarput. 2026-mi kommuninut ataatsimut akileraarutitut 567,7 mio. kr.-t nalimmassarlugit agguaanneqarput, taamaalillutik agguaanneqartut katillugit 695,5 mio. kr.-ullutik.

Kukkunersiuisup oqaaseqaaseqarnerata malitsigisaanik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup Qitiusumik Naatsorsuuserisoqarfik (DcR) ikiortigalugu kommuninit ataatsimoortumik akileraarutinik piffissami 2016-2025 nuussuinerit tamaasa misissorneqarneri aallartippai.

Naatsorsuinermut aaqqissuussap atuuttup tunngavii, KANUKOKA-simasumit isumaqatigiissutigineqarsimasut, 2009-mili atuuttuupput imalu eqikkarneqarsinnaallutik:

1. Inuit akileraarutaat 90/115 pct. sinaakkutaralugu iluarsineqassapput.
2. Ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaannit aamma iluanaarutisiat akileraaruserneqarnerannit iluanaarutit tamakkiisumik nalimmassarneqartarput.
3. Ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat iluanaarutiniillu akileraarutit kiisalu kommuninit ataatsimoortumik akileraarutit innuttaasut amerlassusaat aamma pilersuisussat malillugit agguaanneqartarput.

Naatsorsueriaatsip imarisaasa ilagaat, inuit akileraarutaannik naatsorsuinerit inuit akileraarutaannik piviusunngortitanik ukiunik marlunnik pisoqaassuseqartunik aallaaveqarneri, siumullu ukiunut marlunnut naatsorsorneqartarlutik, tassa ukiumut kommuninit ataatsimoortumik akileraarutit akiliunneqarfissaannut nalimmassarneqarfissaannullu. Taakku saniatigut ukiut siulii aallaavigalugit ingerlaavartumik nalimmassaasoqartarpoq.

Ingerlatseqatigiiffiit iluanaarutillu akileraarutaat akileraarutinit isertitat piviusunngortitat kingulliit atorneqartarput. Kommunit ataatsimoorlutik akileraarutaata naatsorsorneqarnerani 2027-mullu nalimmassaanermi ingerlatseqatigiiffinnit iluanaarutillu akileraarutaannit isertitat ulloq 1. januar 2026 ilisimaneqartut assersuutitut atorneqarput.

Piffissami 2016-2025 nuussuinerit misissornerini ilaatigut paasineqarput, akileraartarnerup aaqqissuuteqqinneqarneranit iluanaarutissat sunniutaassangatinneqartut naatsorsuinissamut tunngavissami suliassaqarfiit ilaanni siusippallaartumik naatsorsorneqartarsimasut. Tamanna naatsorsueriaatsimi inuit akileraarutaasa ukiunik marlunnik nikingasunik ilanngussisarnermut atatillugu isigineqassaaq.

Taassuma saniatigut misissuinermi paasineqarpoq pisuni ataasiakkaani naatsorsuutit nalunaarsornerini kukkusumik ilisarnaaserlugit naatsorsorneqartarsimasut.

Taakku kukkusutut paasisat pissusissamisuunngitsullu Prisme-mi kommunillu naatsorsueriaasaanni kisinneqarput, nalunaarsorneqarput iluarsineqarlutillu.

Misissuineq suli inaarutaasumik naammassineqanngilaq. Aningaasanik naatsorsunngitsuukkanik peqarpat taakku 2027-mut kommuninut ataatsimut akileraarutinik naatsorsuinermi ilanngunneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, nalunaarummi siuliani taaneqartumi § 2, imm. 3 takuuk.

Misissuinermut uiggiullugu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik aamma Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik naatsorsueriaaseq maanna atuuttoq oqaluuserisimavaat. Ataatsimoorullugu isumaqatigiissutigineqarpoq naatsorsueriaaseq nutarterneqarsinnaasoq pisariillisarneqarlunilu, taamaalilluni akileraarutinit isertitat piviusunngortitavinnik tunngaveqarnerulersinneqassapput. Naatsorsueriaaseq pisariinnerusoq paasinarnerulersitsissaaq nalimmassaaqqinnissamillu pisariaqartitsinerit ikilisassallugit, peqatigisaanillu kommuninut utertitsisarnerit eqqornerulissallutik.

Naatsorsueriaatsip allanngortinneqarnera kommuninik oqaloqatiginninnissamik akuersinissaannillu piumasaqaatitaqarpoq.

Nalimmassaanissamut aaqqissuussaq atuuttoq 2009-mi atuutilersinneqarmalli, IT-ip iluani malunnartumik ineriartortoqarnikuuvoq aamma suliaqarfiup naatsorsuutitigut tapersersorneqarnera atuutilernikuuvoq. Taamaattumik naatsorsueriaatsip misissorneqarnissaa nutarterneqarnissaalu pissusissamisoortutut nalilerneqarpoq. Sulineq piffissami ukiup ataatsip marlulluunniit ingerlanerani naammassineqassasoq naatsorsuutaavoq.

Naalakkersuisut suliassaqarfimmi annertuumik misissuisoqarsimanera naammagisimaarpaat. Naatsorsueriaatsip nutarterneqarnera pisariillisarneqarneranillu sulineq pillugu kommuninik oqaloqatigiissutigineqaqqissasoq Naalakkersuisut aamma pingaartippaat, taamaalilluni kommuninit ataatsimoortumik akileraarutip naatsorsorneqartarnera siunissami pisariinnerulersinneqassaaq, paasiuminarnerulerluni tunngavimmigullu patajaannerulerluni.

Suliffeqarfiit namminersortitat pillugit Kukkunersiuisup oqaaseqaatai 2025

Kukkunersiuisut oqaaseqaataat 2025 Nukissiorfiit

Akissut 2025:

Ukiumut kukkunersiuineq kukkunersiuisup oqaaseqaateqarnissaanut tunngavissiinngilaq.

Kukkunersiuisut oqaaseqaataat 2025 Asiaq

Akissut 2025:

Ukiumut kukkunersiuineq kukkunersiuisup oqaaseqaateqarnissaanut tunngavissiinngilaq.